

Dosarul nr.3ra-431/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primarul General al mun.Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al mun.Chișinău, intervenienți accesorii Iacob Ciubotaru, Efim Morari privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 februarie 2019 (data de pe plicul poștal) Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun.Chișinău, intervenienți accesorii Iacob Ciubotaru, Efim Morari, privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în temeiul dispoziției nr. 474/2-dc din 19 noiembrie 2018 a fost dispusă concedierea lui Iacob Ciubotaru din funcția de șef al Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative Botanica și numirea lui Efim Morari în funcția respectivă, în calitate de șef-interimar.

Dispoziția enunțată este una ilegală deoarece angajatorul până la aplicarea sancțiunii disciplinare urma să solicite o explicație scrisă privind fapta comisă, iar în cazul refuzului de a prezenta explicația scrisă, angajatorul urma să emită dispoziția cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare numai în baza procesului-verbal privind refuzul semnat atât de un reprezentant al angajatorului, cât și de un reprezentant al salariatului. La caz, dispoziția contestată a fost emisă cu încălcarea procedurii stabilite de Codul muncii referitor la aplicarea sancțiunilor disciplinare.

În urma controlului de legalitate al dispoziției nr. 474/2-dc din 19 noiembrie 2018, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a constatat că aceasta a fost emisă contrar prevederilor legii.

La 09 ianuarie 2019 a înaintat notificarea nr.1304/OT4-10, prin care s-a solicitat emitentului abrogarea actului administrativ, însă prin răspunsul nr.02-

119/127 din 30 ianuarie 2019 au fost informați despre faptul că emitentul consideră actul administrativ legal, nefiind stabilite temeiuri în vederea abrogării acestuia, din care motiv s-au adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Reclamantul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea dispoziției nr. 474/2-dc din 19 noiembrie 2018 „Cu privire la concedierea dlui Iacob Ciubotaru din funcție și numirea dlui Efim Morari în funcția de șef-interimar al ÎMPSSL „Botanica”.

Prin hotărârea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a anulat dispoziția nr. 474/2-dc din 19 noiembrie 2018 „Cu privire la concedierea dlui Ciubotaru Iacob din funcție și numirea dlui Morari Efim în funcția de șef interimar al ÎMPSSL „Botanica”.

Prin decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de reprezentantul apelantului, Primarului General Interimar al mun. Chișinău, Cristina Hristoforov.

În susținerea opiniei, instanța de apel a constatat că din conținutul dispoziției cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare rezultă că până la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatorul nu a solicitat de la Iacob Ciubotaru explicație scrisă referitor la faptele stabilite în nota informativă a șefului Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău. Totodată după emiterea dispoziției nr. 474/2-dc din 19 noiembrie 2018 de către Primarul General Interimar al mun. Chișinău, prin care a fost concediat Iacob Ciubotaru, ultimul a depus la data de 30 noiembrie 2018 cerere în adresa Primarului General Interimar al mun. Chișinău, prin care a solicitat eliberarea notei informative întocmite de șeful Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău, pentru a face cunoștință cu cauza motivată a concedierii. Din materialele dosarului reiese cert că lui Iacob Ciubotaru până la emiterea dispoziției de concediere nu i-au fost aduse la cunoștință motivele concedierii expuse în nota informativă și posibilitatea de a depune explicații scrise referitor la faptele imputate, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legislației muncii prevăzute de art. 207 alin. (1), 208, 209 și 210 alin. (1) Codul muncii. Mai mult, drept temei de concediere invocat în dispoziția contestată s-a mai indicat încălcarea gravă a obligațiilor de muncă, aceste încălcări nefiind individualizate și probate.

Instanța de apel a reținut că, în condițiile în care s-a stabilit în temeiul notei informative menționate careva abateri și încălcări grave a obligațiilor de muncă din partea lui Iacob Ciubotaru, cât și faptul că s-a invocat cauzarea de către acesta a unor pretinse daune materiale considerabile, Primarul General Interimar al mun. Chișinău, în calitate de angajator, contrar cerințelor art. 342 Codul muncii, nu a efectuat o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat, cât și încălcării obligațiilor de muncă săvârșite de Iacob Ciubotaru. Aici, angajatorul urma să solicite explicații scrise de la salariat cu respectarea dreptului acestuia de a lua cunoștință cu toate materialele acumulate în procesul anchetei de serviciu. Această obligație este iminentă în cazul invocării abaterilor grave de către angajator și aplicării sancțiunii sub formă de concediere, cea mai aspră sancțiune care poate fi aplicată salariatului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că la materialele dosarului este anexată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 01 martie 2019, emisă în cauza civilă la cererea de

chemare în judecată depusă de către Iacob Ciubotaru împotriva Primarului General Interimar al mun. Chișinău cu privire la anularea dispoziției nr. 474/2-dc din 19 noiembrie 2018, prin care s-a dispus, printre altele, anularea dispoziției și restabilirea în funcția de șef al Întreprinderii municipale pentru servicii locative Botanica a lui Iacob Ciubotaru, însă odată ce nu au fost prezentate alte probe care să indice la faptul dacă a fost sau nu contestată prezenta hotărâre și dacă s-au expus instanțele ierarhic superioare pe marginea acestei cauze, nu s-au aplicat prevederile art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă care stipulează că faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză soluționată anterior sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza. Or, nu au fost prezentate probe că hotărârea anexată ar avea caracter irevocabil.

La 22 ianuarie 2020 Primarul General al mun. Chișinău, prin intermediul reprezentantului Cristina Hristoforov, a depus recurs împotriva deciziei 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, nefondată, lipsită de suport juridic, având la bază examinarea superficială și neobiectivă a cauzei, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, inclusiv nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii. Astfel instanța la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, cât și a fost interpretată în mod eronat legea.

A menționat că dispoziția contestată de reclamant este legală, deoarece a fost emisă de către un organ competent, conform legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite.

A specificat că la baza emiterii dispoziției de eliberare din funcție a dlui Ciubotaru Iacob a stat nota informativă a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, inclusiv și prescripția Inspecției Financiare, în care se cuprind un șir de încălcări depistate la ÎMSL Botanica, care sunt de competența șefului Întreprinderii, la caz a lui Ciubotaru Iacob. Despre acest fapt a fost indicat în dispoziția contestată.

A relatat că în cererea de chemare în judecată de către reclamant obligatoriu trebuia să fie invocată esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime, pretențiile, precum și circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, demonstrarea probelor care confirmă circumstanțele, cu demonstrarea inclusiv a încălcării dreptului material. La caz însă o asemenea dovadă lipsește și nici nu poate să existe or, Primăria mun. Chișinău a eliberat actele administrative care reprezintă obiectul litigiului în strictă conformitate cu prevederile legale. Prin urmare reclamantul nu dispune de nici un temei legal de a contesta actele administrative, iar instanța nu a luat în considerare acest fapt.

A invocat că este eronată constatarea instanței precum că angajatorul trebuia să inițieze o anchetă de serviciu, ori conform art. 208 alin. (2) Codul muncii, în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună, respectiv nefiind o obligație.

Prin referința depusă la data de 28 februarie 2020 intimatul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată și nefondată, cu menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2019 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or instanțele ierarhic inferioare au aplicat corect normele de drept material și procedural.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul de admisibilitate consideră că, la demararea căii de atac a fost respectat termenul prevăzut de articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, deoarece hotărârea Curții de Apel Chișinău datează cu 27 noiembrie 2019, a fost expediată în adresa părților la proces la 24 decembrie 2019 (f.d. 126). Astfel, recursul depus de către Primarul General al mun. Chișinău, prin intermediul reprezentantului Cristina Hristoforov, la 22 ianuarie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Primarul General al mun. Chișinău, prin intermediul reprezentantului Cristina Hristoforov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanțele ierarhic inferioare, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge

recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Primarul General al mun. Chișinău, prin intermediul reprezentantului Cristina Hristoforov.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Primarul General al mun. Chișinău se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh